

KAPOSVÁRI KALAUZ

ÖSSZEÁLLITOTTA:
Dr. THÚRY ZSIGMOND.

SZERZŐ KIADÁSA.

Á R A: 2 PENGŐ.

KAPOSVÁR, 1928.
UJ-SOMOGY NYOMDA- ÉS LAPKIADÓ R.-T.
NYOMÁSA.

*deh...
Tudomány és...*

KAPOSVÁRI KALAUZ

KAPOSVÁRI LEÁNYLICOZUM

Tanári Könyvtára.

A könyv száma: 108.

ÖSSZEÁLLITOTTA:
Dr. THÚRY ZSIGMOND.

SZERZŐ KIADÁSA.

KAPOSVÁR, 1928.

UJ-SOMOGY NYOMDA- ÉS LAPKIADÓ R.-T.
NYOMÁSA.

Tanári könyvtár szám: 510

MINDEN JOG FENNTARTVA.

NYELVŐNY
M 139066
"40542"

All. ellen:
2002/2003

12/5

old : min

KAPOSVÁRI LEÁNYLICEUM
Tanári Könyvtára.
A könyv száma :

ELŐSZÓ.

Dr. Thury Zsigmond szerkesztő barátomnak ez a füzete legyen kedvesen fogadott, szívesen forgatott utmutatója és tájékoztatója mindazoknak, akik városunk, az idegenek látogatásának őszintén örvendő, vendégszerető Kaposvár falai között megjelennek és akiknek kezébe ez a könyvecske eljut.

Szíves szeretettel köszöntöm erről a helyről is mindazokat, akik fejlődő városunkat érdeklődő látogatásukkal megtisztelik és ebben a mi városunkban a jóindulatu szemlélődésből velünk együtt azt a hitet meritik, hogy amiképpen céltudatos munkássággal, komoly igyekezettel, erős akarrattal és a társadalom harmonikus összefogásával a romokon is lehet építeni, a feldult, leszegényült otthont is meg lehet szépíteni, úgy a csonkaországot is régi épségében lehet visszaállítani, poraiból is fel lehet támasztani, — ha mindenki megteszi kötelességét!

Vajha történelmi nagy városaink :
Kassa, Pozsony, Kolozsvár, Nagyvárad,
Temesvár, mielőbb velünk együtt, a csorbi-
tatlan Nagymagyarország határain belül,
hirdelhetnék a magyar élet örökkévalóságát,
Árpád népének újabb ezredévek viharain
át szétszakíthatlan egységben való fennma-
radását.

Kaposvár, 1928. június havában.

Dr. VÉTEK GYÖRGY

Kaposvár r. t. város polgármestere,
a Nagy Szent Gergely-rend lovagja.

I.

Kaposvár hajdana.

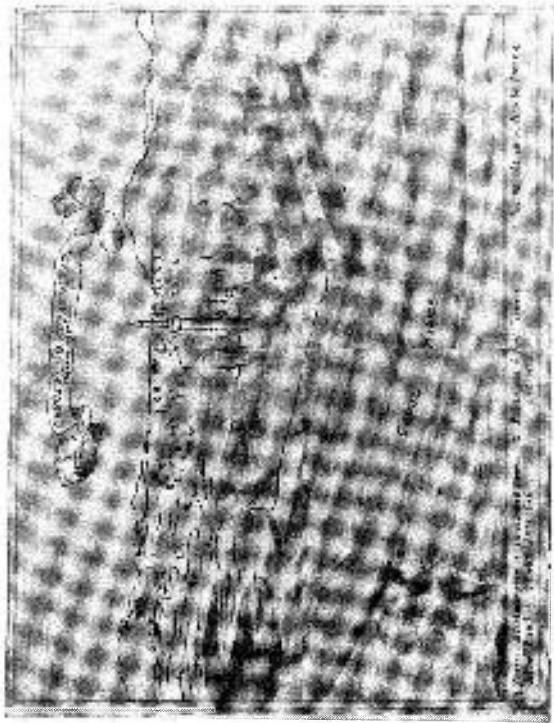
A magyar nép „halszagu” rokonságából az egyik északi tengerparti testvérenemzetnek egy ősrégi mondája azt tartalmazza, a többek között, hogy a *„jóltevő teremtmőerő a születése előtt 700 éven át szunnyadt a vizanya méhében.”* Valahogy ugyanazt mondhatjuk Kaposvár multjáról, mert teljes 700 éven át ugyyszólván csak szunnyadott itt a tejjel-mézzel folyó dus Kanaán méhében az a helység, amelyből a későbbi Kaposvár volt kialakulandó. Hisz valóban az 1000-edik évtől 1700-ig Kaposvár nevéhez semmi olyan kiemelkedőbb mozzanat nem fűződik, amely a szunnyadás állapotának némi ellentéteül lenne felhozható.

Hogy királyi adományként birtokolta az uralkodóknak hol egyik, hol másik kedvelt hive, hogy osztozott az ország általános sorsában, vagy legalább is a szomszédos területek hasonló helyzetében, ha török megszállotta, vagy kiűritette, ha magyarok katonáskodtak várában, vagy Mohammed próféta „igazhitű” fegyveres vitézei sarcolták

lakóit, az szerintünk nem teheti fontos jelentőségüvé Kaposvár nevét és történelmi szerepét. Sorsának fordulatai, helyzetének változásai nem kovácsolódtak olyan különleges és tiszteletre méltó egyéni multtá, mint az például az ugyanezen megye déli végénél Szigetvárról köztudomású. Inkább csak pusztá sorozata Kaposvár hétévszázados története az olyan szürke, szintelen epizódoknak, amilyenek a kuruc-labanc háboruszkodás végéig bármelyik más dunántuli „vár“ ugyanezen időbeli fordulatai között nagyjában, lényegtelen eltérésekkel, rendre feltalálhatók. Ugy, hogy története, mint speciálisan reá jellemző új fordulatok láncolata, voltaképen így csak a XVIII. században kezdődik. Ekkor született meg 700 éves szunnyadás után itt az ódon Kaposvár területén az a csodálatos és később még csak egyre nagyobbodó „jótékony teremtető“, amely idővel busásan meghozta a 700 év szendergéséért a kárpótlást, valami addig lappangva rejtőző bámulatos energiával lendítvén előre a fejlődés és haladás szerének kerekeit.

Külső történet.

Kaposvár multjából a tudományos kutatás sem állapíthat meg sokat a legrégibb időkből. Mégis könnyen érthető, hogy mint folyóvíz melletti, erdőktől körülvett hely, emberi letelepedésre alkalmas volt s így már az ősidőkben voltak lakói. *Falu-*jellegüvé lételének időpontja ismeretlen. A

1. Olasz festő 1686-ban készült rajza a régi várról.

pécsi püspökségnek 1009-ben kelt alapítási oklevele említi ugyan a „Kapus” nevet, de ez magát a folyóvizet és nem a mai városunk akkori elődjét jelenti. A XIV. században már nádori gyűlést tartanak Kaposunkban. Vára, mint az ellenséges hadak feltartóztatására készült építmény, a Kapos vizének mellette elterülő mocsarával övezve, az akkori harcászati viszonyok mellett meglehetősen jó védelmi pont lehetett. Keletkezési idejére vonatkozó adat eddig ismeretlen, de Zsigmond király a nikápolyi csata után 7 évre, 1403-ban már *mint várat* adományozza Kaposunkat. Ez időtől 1543-ig, vagyis 140 éven át, magánbirtokosok tulajdona volt. A szerencsétlen mohácsi vész után 17 évre már *királyi vár*-ként szerepel, amely 1555. őszén szintén a török hódítók uralma alá kerül. 1565—66-ban egyik török kerület (nahie) központja volt Kaposvár az ez időből fennmaradt török fejadó-lajstromok tanúsága szerint. A kaposvári nahie a pécsi vilajethez, illetve a mohácsi szandzsákhoz tartozott és Kapos várában, egy 1618—19-beli adat szerint, 300 főnyi török katonaság tanyázott, többféle fegyvernem szerint tagozódva. Felszabadulása Buda várának visszafoglalása után, 1686-ban következett be, amikor is Lajos bádeni örgróf vezérletével hódították vissza a császári seregek a lealkonyuló félhold uralma alul. Ekkoriban alig állott az egész Kaposvár 120 háznál többől.

2. Városház-épület.

Uj ura lesz a várnak.

A török kitakarodása után valami gondviselésszerű szerencsével olyan új tulajdonos birtokába kerül Kapos vára, összes tartozékaival, hogy ennek a sorsfordulatának későbbi kihatásai is nagy előnyére váltak. I. Lipót császár- király az 1702-ben kelt adománylevelével a mostani kegyuri család akkori ősének, Esterházy Pálnak adta Kaposvárunkat, amelyet azonban az új tulajdonos a közbejött utolsó kuruc háború zavarai miatt csak a szatmári béke évében, 1711-ben vehetett tényleg a birtokába. Ez időtől kezdve, mintha egészen új, kedvezőbb nap ragyogott volna fel Kaposvár egén. Lehet, hogy a háborús évszázadok lelki nyomásától való megszabadultság is egyik mozgatója lett az idők és felfogások változásának és az új berendezkedést megkönnyítette a harcok bevégződésének tudata. Annyi bizonyos, hogy soha sem lett volna az akkoriban legfeljebb 120 háznyi Kaposvárból a mai — és nagyon nehezen lehetett volna a mai állapotuhoz csak megközelítőleg is hasonló — valamikor, ha a fennebb említett földesur, Esterházy Pál herceg 1712-ben még nem adja a hozzája forduló kaposváriaknak azt a letelepedési engedélyt, amely a további előrejutásának vetette meg kitűnően beváló alapját. A herceg által kitűzött 3 év alatt sok új lakos települt meg itt s minthogy a hercegi uradalmak somogyi központjául is Kaposvárunkat tették meg,

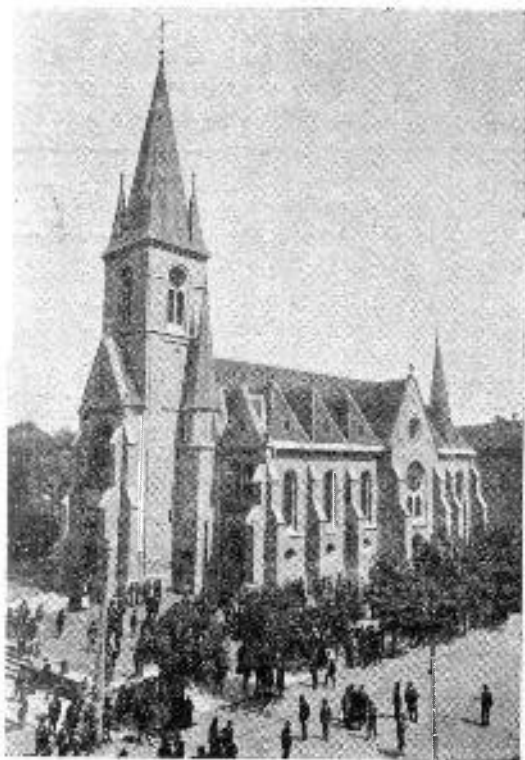

3. Kossuth Lajos álló alakja kaposvári szobrán.

olyan élénkség teremődött meg itt, hogy 1715-ben már itt tartották meg a megye gyűlését. Két évvel később a hercegi uradalom további kegyéből 300 új házhelyet osztottak ki az igénylők között, megalkotván a kegyur jóvoltából ugyanazt, amit törvénnyel ismételtek meg a legutóbbi háború utáni földreform. A most már feltűnően felgyarapodott lakosságu Kaposvár elérte azt, hogy 1753-ban a Zala megyével csaknem szomszédos *Tapsony* községből véglegesen ide helyezték át a megye székhelyét, ami megint csak további gyarapodásnak lett az eszközlője.

A beköltözésekkel előidézett népesedés és emberszaporulat folytán 1789-ben már ismét házhely-kiosztással kellett segíteni a lakásinségen. Ekkor kezdett keletkezni „Uj-utca” néven a város akkori külső körzetén a mai „Petőfi-utca”. Közben II. József, a későbbi „kalapos király” a tábornoki kara kíséretében látogatásával tisztelte meg Kaposvárt, a kétévtizedes megyeszékhelyet. Ennek a látogatásnak is szerepe lehetett abban, hogy 1773-ban itt állították fel a Zalára és Veszprémre is kiterjedő hatáskörű *mérnöki hivatalt*.

Igy fejlődött, gyarapodott, épült, városiasodott Kaposvár, különösen megyeszékhellyé tétele óta. Napjait csak az 1848—49-es események, majd a Bach-korszak abszolutisztikus uralmának szokatlan intézkedései zavarták meg kissé, míg az ősi

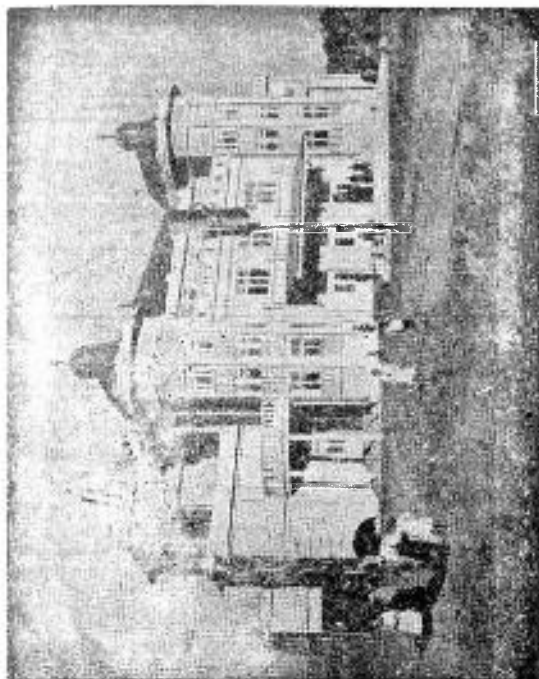
4. A róm. kath. plebáni templom.

alkotmány helyreállítása után, az 1867-tel beállott törvényes állapotok ismét módot adtak azután az előbbi fejlődés lendülete-sebb folytatására. Ekkor kezdte nagykoru-ságát elérni Kaposvárnak az a „*jótekon-y teremtőerő*“-je, amely 700 esztendei szender-gés után az 1700 évek elején született és amely végül is a *XX. század mai modern és szép Kaposvárjával* tette gazdagabbá ezt a sokszenvédésen átment országot. Az alkotásoknak a legutóbbi emberöltőt be-töltő ideje egy külön történelemnek lehetne gazdag anyaga.

II.

A mai Kaposvár.

Somogyország szive, büszkesége, leg-népesebb és egyetlen városa ma: *Kaposvár rendezett tanácsu város*, ez a fiatal, élettől duzzadó, bár nagy, dicső multtal nem dicsekedhető, de szép, reményteljes jövőt ígérő hely, amely a Kapos folyó bal-, illetve az 1860-as évek óta képződött külvárosainak egy részével ma már a jobb oldalára is át-terjeszkedve, fekszik a Budapest—Zágráb—Fiume vasuti fővonal mellett, a keleti hosz-zuság 17'8 és az északi szélesség 42'2 foka alatt, lankás hegyvidéktől, lombos erdőktől körülzárt völgyben és szelid emelkedésű halmokon. Közlekedésügyi jelentőségére vall, hogy négy helyiérdekű vasutvonal ágazik

5. A városi színház, 1911-beli megnyitásakor.

ki belőle Somogy megye különböző pontjai irányában, *Barcs*, *Fonyód*, *Siófok* és *Szigetvár* végállomásokkal. A városon halad keresztül kelet—nyugati irányban a *pécs-varasdi országút*, mely *Kaposszentjakab* község felől jön be s végighalad a Pécsi-utcán, folytatólag a hosszú Fő-utcán, áthalad a Kossuth-téren, végig megy a Korona-utcán, Széchenyi-téren, Berzsenyi-utcán és végül a Kanizsai-utcán s *Kaposmérő* község felé vive hagyja el a város területét.

Kaposvár beépített területe ma mintegy 300 katasztrális hold, míg a városhoz tartozó egész határ 7337 katasztrális hold. Ebből szántóföld 3895, kert 267, rét 872, szőlő 348, erdő 1157 és művelés alá nem vont (utcatestek stb.) 689 hold.

A város lakott területe hat kerületre van felosztva. Ezek közül az I. kerület nyugati fele foglalja magában a város voltaképeni magvát, a hajdani várnak azt a legközelebbi környékét, amely a legősibb településü és amely a város kereskedelmi negyedének is nevezhető. Ebben a városrészben a Városháza előtti „kis oktagon“-on futnak össze a négy égtáj felől Kaposvárra bevezető utvonalak s még a vasuti főállomásról is rövid uton megközelíthető ez a „city“. Érthető tehát, ha itt fejlődött ki az üzleti forgalom, itt települt meg a heti piac s itt lüktet a legpezsgőbb gazdasági élet.

A többi kerületek javarészükből a

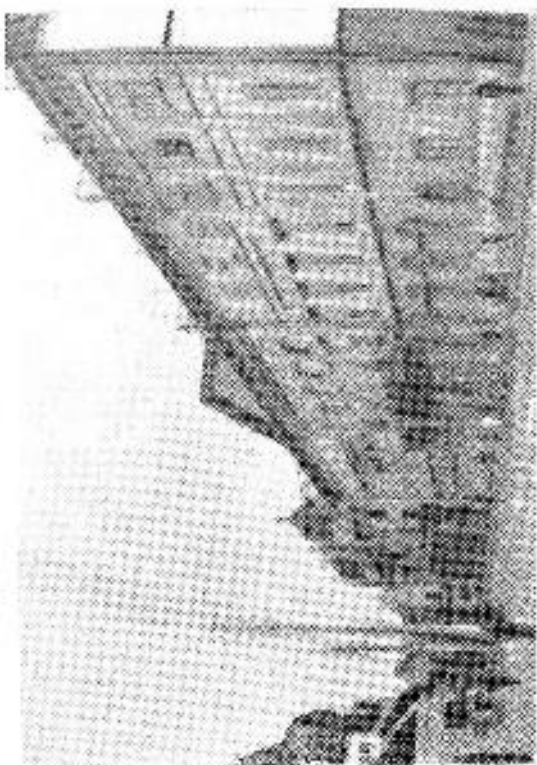

6. Az evangélikusok Idetgler es temploma.

későbbi fejlődés folyamán, leginkább az utolsó 50—60 év alatt váltak a belterület tartozékaivá.

Külvárosai is vannak ma Kaposvárnak. Ilyen délfelől a vasuti sinpárok által is le-szelt, az anyavárostól a Kapos medrével is elválasztott *Donnerváros*, amely egy Donner nevű ottani sörgyáros 1863-beli parcellázásai folytán keletkezett. Kelet felől van a „*pécsi-utcai külváros*“, amely 1890 óta, a *cukorgyár* ottani létesítése folytán épült ki, továbbá délnyugaton a „*cseri városrész*“, amely főleg a pár évtized előtti parcellázások idején keletkezett az ottani fűrész- és fatelep, Sörgyár és Vasgyár szomszédságát foglalva el házhelyekül. Keleten van még a „*nádasdi telep*“, ahol 1910-ben a város cigány polgárai rögzítették állandó lakhelyhez. A földreform kaposvári végrehajtása során keletkeztek még nyugaton a „*Rokkant-telep*“ és északon az u. n. „*Tisztviselő-telep*“, a legutóbbi öt-hat évben épült házakkal. Sok lakóház van még az Iszák-dombon és szanaszét a város határrészein is, különösen a szőlőbeli u. n. hegy-községekben, amelyek közül a Kecel-, Lonka-, Kapos-, Róma-, Ivánfa- és Körtönye- stb. hegybeliek a legszámottevőbbek.

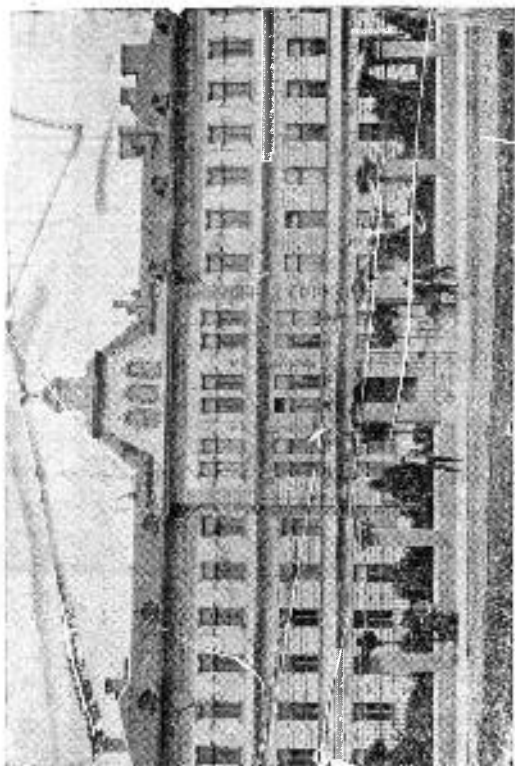
Kaposvár lakosságának összes? száma az 1920. évi népszámlálás adatai szerint 29.502 volt, amelyből akkor 23.310, azaz 75 százalék volt róm. kath. vallásu, míg a lakosság többi 25 százaléka vallási tekintet-

7. A vármegyeház főépülete.

ben a ref., ág. h. ev. és az izraelita felekezet között oszlott meg. A város mai népessége meghaladja a 31.000-et s a felekezeti megoszlás aránya nagyjában most is az előbbi adatokhoz hasonló. A kath. felekezet után legnépesebb az izraelita, amelyhez tartozók lélekszáma több 3000-nél, de nem haladja meg a 4000-et. A reformátusok 2800—3000 körüli, az ágostai evangélikusok pedig 800 körüli számban élnek Kaposvárott. Legujabban a különböző *szechták* is felütötték fejüket a városban és kisebb gyülekezetet tartanak fenn itt az adventisták, methodisták és a nazarénusok, akikhez tartozók legnagyobb része még valamelyik fentebb említett, elismert felekezet tagjaként szerepel a papirnyilvántartásokban.

Egyébként, hogy mily rohamosan emelkedett a város lakossága azóta, amióta hiteles népszámlálási adatok ismereteseek, arra álljanak itt az alábbiak: Kaposvár lélekszáma 1869-ben volt 6649, 1880-ban már 9571, 1890-ben 12.544, 1900-ban 17.352, 1910-ben 23.528 és végül 1920-ban 29.502, ami azt mutatja, hogy hat évtized alatt közel ötszörösére emelkedett fel a város népessége. Ha ezt a gyarapodási átlagot megtarthatná Kaposvár, akkor, ilyen arányokban tovább fejlődve: 30 év múlva mintegy 45.000-re, 60 év múlva pedig 150.000-re kellene a lélekszámának emelkednie.

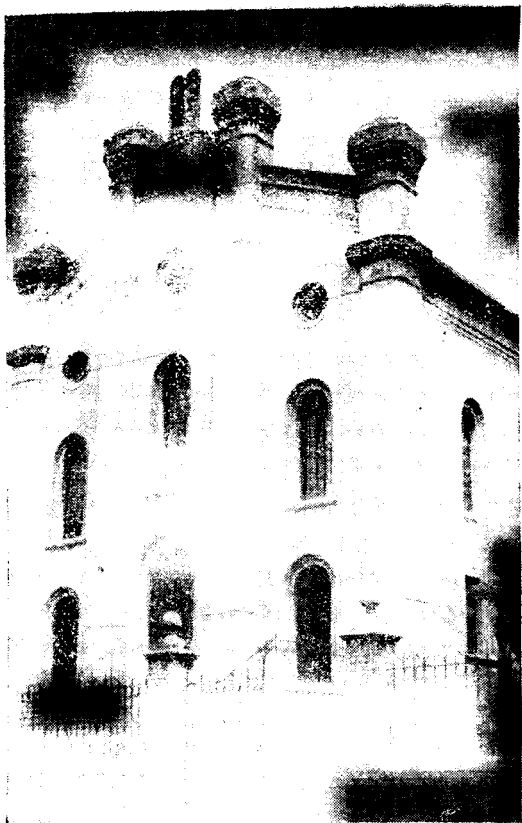

8. Az állami reálgimnázium.

A lakások száma természetesen a népesség gyarapodásával párhuzamosan növekedett. Míg 1869-ben csak 630 ház volt Kaposváron, addig 1880-ban már 918, 1890-ben 1443, 1900-ban 2297, 1920-ban 2576, míg ma 3000 fölött mozog. A lakások összes száma felül van a hatezren. A háboru utáni lakásinség csak átmeneti nehézségeket okozott itt. Ma már a lakásviszonyok megjavultak, miután a jelentékeny számú magánépítkezések mellett, az utóbbi években maga a város is igyekezett a lakás-termelést előmozdítani, főleg a kisegzisztenciák részére létesítve mintegy 150 kislakást. Ma már szép számmal vannak lakatlanul heverő, üres lakások ugyannyira, hogy a képviselőtestület indokoltan látta a lakásforgalom kötöttségének megszüntetését és feliratban fordult e tárgyban a népjóléti miniszterhez, már ez év januárjában.

Kaposvár éghajlati és csapadék viszonyai kedvezőek. Legélvezetesebb évszakok itt a tavasz és a nyár. Legkellēmesebb, legegészségesebb fekvésű lakások itt azok, amelyeknek ablakai délre vagy keletre néznek.

Talajviszonyai kielégítőek. Határában a földek legnagyobbbrészt magas termőerejűek. Hegynek mondott dombjain a szőlő és gyümölcs, valamint a kerti vetemények szépen diszlenek. Növényvilága gazdag és változatos. Levegőjét a Steyer-alpok, a Balaton és a Mecsek felől áramló szelek tiszt-

9. A kaposvári izraelita templom.

togatják és a környező erdők teszik ózondússá, azokon a kerti, parkbeli és utcai fákon és virágokon kívül, amelyek a városban nagy igyekezettel tenyésztetnek.

A lakosság foglalkozásbelileg szerencsés megoszlású. Hivatalnok, kereskedő és iparos mellett kellőszámu munkás és földmives is van a városban. A munkaalkalmak jól kihasználtnak, a munkanélküliség különösebb mérveket nem szokott ölteni, mert a város vezetősége tud gondoskodni a dolgozni akarók foglalkoztatásáról.

Ipari és kereskedelmi élete fejlett, egészséges és az általános előhaladással arányban álló. Míg az 1800-as évek elején csak 4 kereskedő volt a városban, addig 1927-re 580 kereskedelmi foglalkozású kaposvári egyén volt iparkamarai illeték fizetésére kötelezve. Az Ipartestület megalakulásakor, 1884-ben, a város hivatalos nyilvántartása szerint 312 volt az önálló iparos, 169 a segéd és 195 a tanonc. Az 1927-es év végével pedig 1075 volt az önálló iparos mester, 542 a segéd és 675 a tanonc.

Gyáripár terén is számottevő tényezőket mondhat magáénak a város. Vezetőhelyen áll cukorgyára, mely egyedül 800—1000 alkalmazottnak ad megélhetést. Téglagyárak, malmok mellett van itt sörgyár, vasgyár, szappangyár, vajgyár, bőrgyár, sacharingyár, likőr-gyár, műkö- és cementárugyár, műfestő- és vegyitisztító gyár, ecetgyár stb.

Kaposvár cimere e füzet címlapján, eredeti színezéssel pedig a fedőborítékon látható.

10. A Nemzeti Kaszinó épülete

POSTA
1907

III.

Utcák, középületek, nevezetességek.

— Tájékozódás a városban. —

Kaposvár utcaképződése nem mesterkélt, miért is a városban való tájékozódás még teljesen idegenek részére is elég könnyű.

A vasuttal érkezők a pályaudvar állomásépületén keresztül északkeleti irányban haladva lépnek be a városba, mégpedig az I. kerületbe, ahol mindjárt kedves látvány tárul a szemlélődők elé, amennyiben az aszfaltburkolatu utcatestbe gyep- és virágsgaztak vannak izlésesen beékelve, míg az utca aszfalt-gyalogjárói mellett füvesített, virággal és árnyékadó fákkal tarkított gyepszegélyek tesznek bizonyosságot a város illetékeseinek szépművészeti érzékéről és gondos tevékenységéről. De feltűnik mindjárt impozáns fekvésével, parkjával, a közvetlenül itt levő *Színházépület* is, (lásd 15. oldal), ugyancsak északkeletre az állomás épülettől, biztos tájékozódási támpontul szolgálva minden idegennek.

A téglalakban elnyúló belváros déli pontjain vagyunk a pályaudvar és színház tájékán és a városrész legdélibb utcája itt a **Baross-utca**, amely nyugatról keletre halad. Nevezetesebb középületei: a vármegye tulajdonát képező *lakatya*, jelenleg a 7. honvédgyalogezred, azelőtt a 44-es házi ezred használatában. Ugyanebben az

11. A Katholikus Kőr épülete.

utcában van a csendőr szárnyparancsnokság is.

A Baross-utcától északra, nagyjában hasonlóan nyugat-keleti irányban húzódik el az egy kilométer hosszúságú **Fő-utca**, amelytől északra, méginkább nyugat-keleti irányban, nyúlik el az **Esterházy-utca** és tovább északra ezzel párhuzamosan a **Németh István-utca**, amely a város egyik előző polgármesteréről, a város területének szerencséskezű megnagyobbítójáról, nyerte elnevezését. Még tovább észak felé ugyanígy fekszik az előbbi kettővel párhuzamosan a **Damjanich-utca**, mely azonban már a *II. kerülethez* tartozik.

A térkép-mellékletünkön balról jobbra felé futó utcák között ezek a leghosszabbak a belvárosban. A Fő-utca nyugati meghosszabbításában találjuk még a **Kossuth-tér**, a **Korona-utca**, **Széchenyi-tér**, **Vár-utca** vonalát, míg ugyancsak a Fő-utca keleti meghosszabbításában a **Malom-utca** van, melyből délkelet felé a **Pécsi-utca**, északkelet felé pedig a **Mező-utca** ágazik ki. Utóbbi kettőn már a *III. kerületben* vagyunk.

A Pécsi-utcától délre eső részen terül el a *IV. kerület*. A belvárosi I. kerülettől délre van a *Donnerváros-t* magában foglaló *V. kerület* és a kettőtől nyugatra van a *Cseri városrész-t* magában foglaló *VI. kerület*.

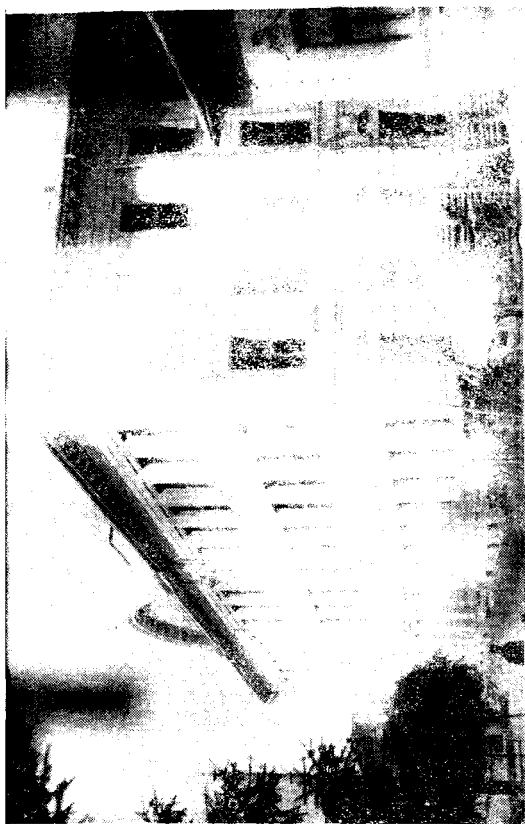
Az állomás épülettől a város szívébe,

12. A reformátusok temploma.

a *Városháza*-hoz a legrövidebb uton úgy jutunk el, hogy a *Baross-utca* nyugati végén áthaladunk a **Deák-tér**-en, innen az északnyugati tengelyvonalu és egyik oldalán részben parkirozott *Teleky-utcán* feljutunk az *evang. templom* (lásd 17. oldal) és a *polgári leányiskola* érintésével a **Kossuth-tér**-re, Kaposvár "**kis Oktogon**"-jára. Itt találjuk a kaposvári születésű *Kopits János* szobrászművész által alkotott *Kossuth Lajos-szobrot*, (lásd 11. oldal), amelyet 1911-ben lepleztek le országos ünnepség keretében. A szobor háta mögött van a *pénzügyigazgatóság* kétemeletes palotája, amely még egyemeletes alakjában, 1864-től 1898-ig volt az 1812-ben alapított *kaposvári gimnázium* régi otthona. A nyugat felé néző szoboralaktól északra a *plebániatemplom* (lásd 13. oldal), délre a kétemeletes, tornyos *városház* (lásd 9. oldal) foglal helyet. Ebben a város hivatalain kívül három helyiséget töltenek meg a második emeleten a *Somogy megyei Múzeum* tárgyai és irodahelyisége. A városház-palota nyugati oldala mellett déli irányba vonuló **Erzsébet-ut** a hetenkint kétszer, kedden és pénteken tartott hetivásárok és naponkénti kispia-cok helye.

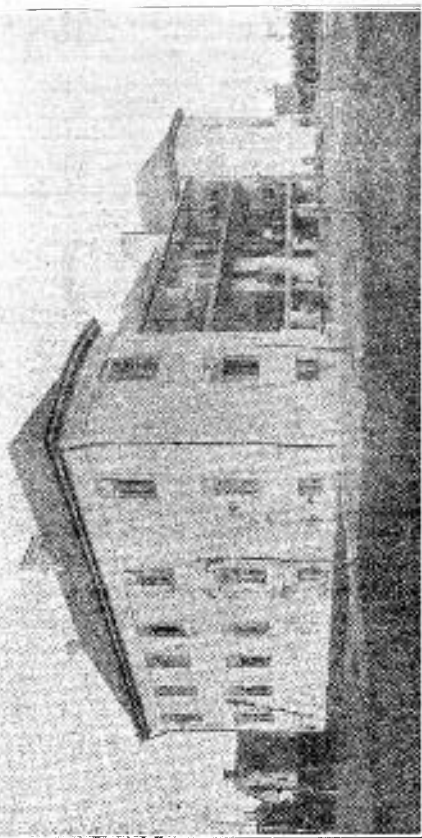
A Kossuth-tér nyugati széle érintkezik a **Korona-utca**-val, amely a kereskedelem nyílt üzleteinek elhelyezkedésére van leginkább igénybevéve. Északi irányban a Kossuth-térről a plebániatemplom bejáratí része és a *Korona-szálloda* között elhaladva,

13. A postapalota.

a **Zárda-utca**-ba (hajdan Pap-utca) jutunk, amelynek keleti oldalán az emeletes *plebániak*, mellette a Ranolder püspök által 1873-ban alapított *Zárda* (Paulai Szent Vince szerzetes nővérek elemi leányiskolája és óvodája, internátussal), fekszenek. Ebben az utcában született, a *felsőkereskedelmi iskola* mellett, a 27. szám alatti házban, *Rippl-Rónai* József világhírű festőművész, akinek hamvai is itt nyugszanak, a város keleti temetőjében (III. kerület). A Zárda-utcából közben nyugatfelé ágazik ki s a Korona-utcával párhuzamosan fut a **Kontrássy-utca**, amelyben az „**Uj-Somogy**” nyomda- és lapvállalat, a hajdani „*Somogyvármegye*” című napilap utóda, tölti be nagy sikerrel a megye vezető lapjának és legcélravezetőbb hirdetési organumának szerepét, kiváló nyomdai készítményekkel árasztva el a környék terjedt üzletkörét. (Jelen füzet is itt készült!)

A város szívet jelentő Kossuth-térről indul ki keletnek a már említett Fő-utca, amelynek északi oldalán a templom mellett legelső épület az 1832-ben készült iskola, „*A haza kispolgárainak*” felirással. Egykor elemi, később polgári iskola volt, jelenleg tanonciskolául szolgál. Közvetlenül mellette van az a nevezetes *hercegi épület*, amelyben Csokonai Vitéz Mihály „Dorottya”-jának főrészre lejátsszódik. Egyébként ez az utca is tele van nívós üzletekkel és fontos középületekkel. Északi oldalán vannak a *Dunántuli Takarékpénztár*, továbbá a *Kisgazda Takarékpénztár*.

14. Tüdő Dispensaire.

(nagyatádi Szabó István alapítása), a „Turul-szállodá”-val egyépületben, déli oldalon pedig a *Somogymegyei Takarékszövetkezet*, majd a *Kaposvári Takarékszövetkezet*, valamennyi a saját díszes palotájában. Ugyanebben az utcában van szemközt a nemrég megnyitott végű **Árpád-utca**-val, a 100 éves *Vármegyei Ház* „*A közjónak*” felirással, (Lásd 19. oldal.) távolabb keletre pedig a Fő-utca északi oldalán az elődök harmadik jeles alkotása, az 1840-ben készült *Vármegyei Közkórház* van, „*A szenvedő emberiségnek*” felirással. Közben van még az északi oldalon a *Rózsagyár* és a déli oldalon a *Központi áll. elemi iskola* kétemeletes épülete, végén, az északi oldalon pedig az u. n. *Cigli iskola*. A Fő-utca folytatásában levő **Malom-utca** nevezetessége a *MIR malom* modern telepe és az izraelita temető, a Pécsi-utcaé pedig a hatalmas *Cukorgyár*, amely saját erőteleppel is rendelkezik. Az itt levő „*Keleti temető*” bejárati részénél van a *Jézus szive egyházközség új temploma*, (Lásd 39. oldal) tőle északra a *plebánia-lak* és tovább észak felé a *Halotttravatalozó*. (Lásd 45. oldal.) A Pécsi-utca keleti végéhez közel most épül az új *elemi iskola* és óvoda, míg túl a vasuti síneken a *Vágóhid* jelzi a Kapos partján a város keleti szélét.

A Fő-utcába torkollanak be délfelőlről a **Csokonai-köz**, a **Megyei Ház-utca**, **Irányi Dániel-utca**, benne az államrendőrség kapitányságával, a **gróf Tisza**

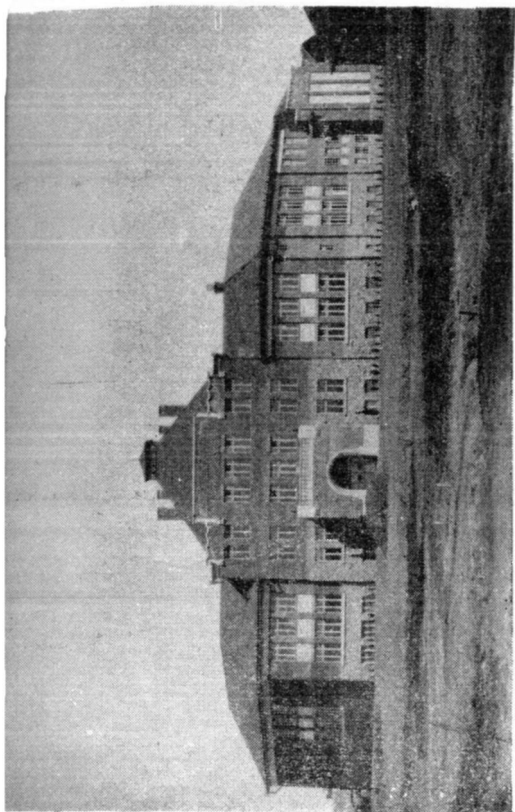

15. A kaposvári Anya- és Gyermekvédő Egyesület
Anya-otthona.

István-utca, amely egyenes folytatása észak felé a pályaudvar előtti **Rákóczi-tér** nyugati határvonalának és amelynek folytatásában levő s a Turul-szállónál kezdődő **Somssich Pál-utca** tengelye szembenéz a turulmadaras *Reálgimnázium* főépületének közepével. (Lásd 21. oldal). Továbbá ugyancsak délfelől torkollik a Fő-utcába az **Anna-utca** és tovább keleten a **Hársfa-utca**.

Az Eszterházy-utcában (megnyílt 1905-ben) északi oldalán van, nyugat felől keletnek tartva, szép magánépületeken kívül a *Nemzeti Kaszinónak* 1911-ben készült modern épülete (lásd 25. oldalon), mellette az *Igazságügyi palota*, benne a kir. bíróságokhoz tartozó hivatalokkal, továbbá az 1925-ben épült *Postapalota* (lásd 31. oldalon), majd az 1898-ban befejezett *Reálgimnázium* előbb említett épülete, az *Erdőigazgatóság* és a *közkórház* épületeinek egy csoportja; déli oldalán van az Egyesületi *Leánygimnázium* (most Leányliceum) pár éves épülete, kelet felé a *Magyar Nemzeti Bank* kaposvári fiókjának szép palotája, majd a *ref. leányinternátus* és a kórház *Sebészeti pavillonja*.

A Németh István-utcában (hajdan Meggyes-utca) északi oldalon van, nyugat felől keletnek tartva, a *Tüzoltó palota*-vá átalakított hajdani *Granarium*, a KANSz vasutas csoportjának 1898-ban készült kétemeletes *Internátusa*; míg a déli oldalon vannak: az 1902-ben létesült *Siketnéma*

16. Az új polgári fiiskola.

Intézet és az 1908-ban felavatott vörös téglás Ref. templom, (lásd 29. oldalon) a husz év előtt épült Hivatalnokok Társasköre, majd a Mayer Bertalan kormánytanácsos, ipar-testületi elnök buzgalmából két év előtt létesült pompás Iparosszékház, még tovább az

17. Iparosok székháza.

1912-ben felszentelt *Szent Imre kápolna*, amelytől kezdődőleg gyönyörű kettős hársfasor húzódik az utca déli oldalán a keleti vég felé, pompás, illatdus sétányt szolgáltatva a lakosságnak. (Kaposvár „*Unter den Linden*“-je!) Itt van végül még a *Járványkórház*, a *közkórházi ravatalozó*, a *tüdő dispensaire* (lásd 33. oldal.) előudvarában.

A legészakibb párhuzamos utca a Fő-, Eszterházy- és Németh István-utcák tengelyével a már a II. kerülethez tartozó

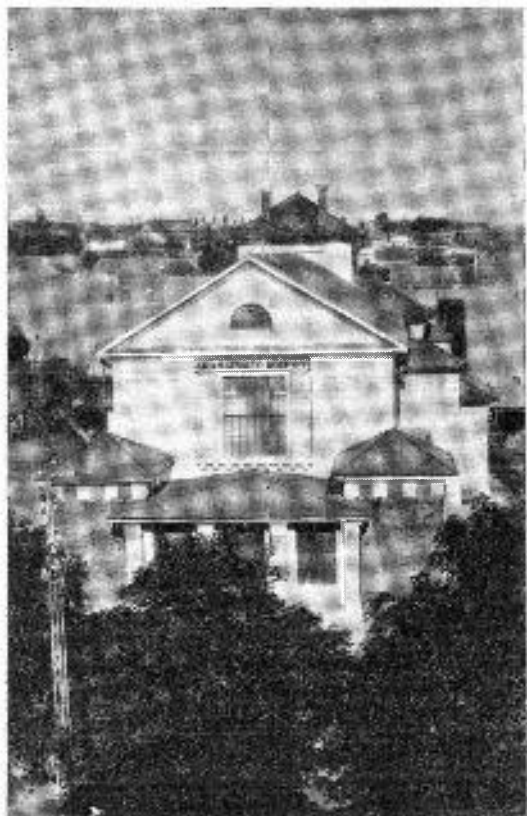

18. A Pécst-utcai róm. kath. templom.

Damjanich-utca, amely a **Honvéd-utcá-**ból ágazik ki kelet felé a hajdani *Honvéd-laktanya*, ma *Vámörkerületi parancsnokság* épületével az északi oldalának legelején, amely mellett közvetlenül kelet felől a *Reformátusok Gyülekezeti Háza* most épül. Az ennek keleti homlokzatánál északra tartó **Árpád-utca** kereszteződése után a most létesített és felavatásra kerülő városi új park terül el, mintegy 8 holdon, a keleti határául szolgáló **Szent Imre-utca** vonaláig, amelyen túl a *Tennisz-pályák*, beljebb északra pedig a *Sporttelep*, a tribünépítménnyel található a **Hunyadi János-tér**-en.

A most említett új park háttérében látható észak felől a modern új *polgári fiúiskola* remek épülete, (lásd 37. oldal) míg mögötte a *Tisztviselő Telep* új házai találhatók az egymással párhuzamosan északnak tartó **Nagyvárad-i-, Temesvári- és Kassai-utcákkal**, amelyek déli végüknél a még ezután kiképzendő **Pozsonyi-körut**-ba torkollanak.

Az eddig érintett utcákon kívül a belvároshoz tartozik még Kaposvár egyik legrégebbi utcája, a hajdani „*Hosszu*“, ma **Berzsenyi-utca**, mely a Széchenyi-tértől a **Kanizsai-, illetve Füredi- és Kereszt-utcák** összeszőgelléséig terjed északnyugati irányban. Ebben van a keleti oldalon az 1862—64-ben épített és 1896-ban megnagyobbított *izraelita templom* (lásd 23. oldal) és *elemi iskola*, közelében a régi jóhirű,

19. A távvezetékes villany áramátváltó központja.

Haidekker-szappangyár, továbbá a nyugati oldalon az *Erzsébet kád- és gőzfürdő*. A folytatásul szolgáló Kanizsai-utcában van a *Hazai Malom* modern telepe, tovább nyugatra a fonyódi vicinálisnak „*Tüskevári őrház*“ nevű megállója, ezen túl a *nyugati temető*, szemben az *árvaházzal* és *Rokkant-telep*-pel. A temető keleti szomszédságában terül el, a juta—hetesi országút mentén, az *országos vásártér*.

A még fel nem sorolt belvárosi utcák közül valaminő nevezetességgel csak a következők birnak: **Erzsébet-ut**, melynek keleti oldalán van a városházától délre az az új *városi mozgóképszínház* s mellette az *áramátváltó központ*, (lásd 41. oldal) amelytől délebbre a régi villanytelepgépház-épületében székel a *közüzemek igazgatósága*. Az **Árpád-utca**-ban van a nyugati oldalon a *kir. törvényszék fogháza*, tőle észak felé az 1905-ben alapított *Kath. Kör*, (lásd 27. oldal) mellette a *ref. lelkészi hivatal*. Az **Ezredév-utca**-ban van a *Kerületi Munkásbiztosító*, a **Tallián Gyula-utca** keleti oldalán az *Anyá-otthon* emeletes épülete, (lásd 35. oldal) az utca északi végén pedig a *városi ideiglenes járványkórház*. Az **Ősz-utca**-ban van a *Fertőtlenítő Intézet*, a város legújabb építkezéseinek egyike. (Lásd 43. oldal.) Végül a **Gróf Apponyi Albert-utca**-ban van a *Közrendészeti és Katonai Kórház*.

A IV. kerület javarésze a külső városszéleket és közeli szőlőket, hegyi laká-

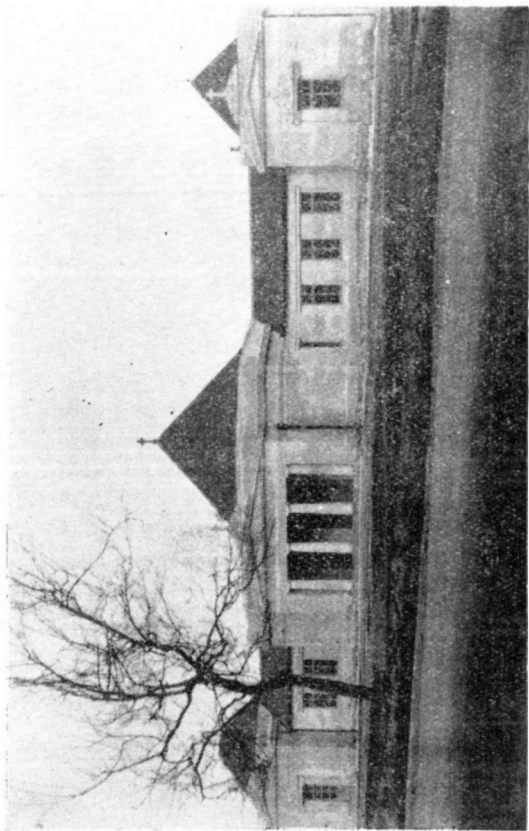
20. A városi fertőtlenítő intézet.

sokat foglalja magában, minden középület, vagy nevezetesség nélkül.

A Donnervárost magában foglaló V. kerületet a vasuti sinek fölötti két *fölüljáró hid* köti össze az anyavárossal. Az egyik, mely gyalogosok számára készült, a *Deák-térről* indulólag, a másik, mely kocsik, járművek használatára van szánva, ettől nyugatra építtetett meg. Ebben a városrészben van a *korcsolya-pálya*, az ujabban *Jókai-liget*-té keresztelt *Sétatér*, majd ettől keletre, mindjárt az u. n. *palagyár* után a nagyon tetszetős fekvésű és berendezésű *Strand-fürdő*, kitűnő kiránduló vendéglővel összekapcsolva. A legkülső perifériákon a *tégla-gyár* és a *hősök-temetője* jelzik a város déli végét.

A VI. kerületben, a *Cserben*, amely a Vár-utcai sorompónál a vasuti sineken át közelíthető meg, egy kis gyárnegyedbe lépünk, amelyben elül a *vasgyár*, délre ettől a *sörgyár*, északnyugatra mindkettőtől a *vajgyár*, mellette a *fűrésztelep* stb. adnak foglalkozást a munkásoknak. Itt van még a II. számú *városi vízműtelep*, a városrész *állami elemi iskolája*, a *katonaság elemi lötere*, az *aggápolda* és a bankosok (MIRT) gazdasági udvara, *fatelepe*, a városi vízvezeték egyik nagy *tartánya* stb.

Ezzel nagyjában már meg is ismertük Kaposvár utcáinak, tereinek, középületeinek, intézményeinek, gyárvállalatainak, nevezetességeinek legnagyobb részét.

21. Halottl ravatalozó a keleti temetőben,

IV.

Kaposvár modernizálódása.

A történet muzsája a XIX. század közepétől kezdve már több feljegyezni valót talál Kaposvár életében. A gőz erejével meghajtott közlekedési eszköz, a vasut, az 1870-es években végre nemcsak, hogy *elhalad* már Kaposvár mellett is, de *hoz* neki sok-sok mindent, ugyyszólván a fejlődés, a városiasodás teljes lehetőségét. A városba illő, addigi nagyobb épületek mellé sorban kezdenek a földből kinőni újabbak, különösen az 1890-es évekkel kezdődőleg.

Ekkor jelent meg *Freystädtler* addigi bérlő helyett Kaposvárott az a hercegi bérlő, a Magyar Általános Hitelbank érdekeltségéhez tartozó Mezőgazdasági Ipar Részvénytársaság, (röviden MIRT, vagy Georgia, Kaposvárott azonban népiesen csak „bankosok”) amely új vérkeringést hozott a fejlődésre vágyó város ereibe, megépítvén itt mindjárt téglagyárait, majd ezek termelvényeiből a cukorgyárat, amelynek 1894. évi megnyitása sokat lendített a város előrejutásán. Szinte szerves folyománya volt a cukorgyár üzembehelyezésének a megye vicinális vasuthálózatának kiépítése és sorban el is készülnek, forgalomba helyezettnek: 1894-ben a mocsoládi, mely ma már egész Siófokig közlekedik, 1896-ban a fonyódi, 1900-ban a szigetvári és 1906-ban a barcsi, hogy mindezek Kaposvárnak, a

22. Leánygimnázium.

vasuti gócponttá lett városnak forgalmát, kulturális és gazdasági emelkedését, népesség-gyarapodását, intézményekhez jutását nagy mértékben elősegítsék.

Hatalmas lehetőségét nyitotta meg a város fejlődésének és kiépülésének ugyan-
 ebben az időben a villanytelep létesítésén kívül (1893) az az ingatlan vásárlás, amely a *Meggyes-telek* nevű 27 holdas hercegi területhez juttatta hozzá a várost. (A mostani tűzoltó-laktanya és környéke kelet és dél felé.) Mindjárt megépül ott, az addigi szántó-föld és rét közepén, árva magában, a *MÁV Internátusa*, a szlavóniai magyar vasutas-családok gyermekeinek befogadására, megépül tőle dél-keletre a *Gimnázium*, majd 1902-ben a *Siketnéma Intézet*, 1903-ban az új, a mostani *Városháza*, megalakul és otthont épít magának a Katholikus Kör (1905), elkészül az Igazságügyi palota (1906), szép, modern templomot hoz tető alá a ref. egyház (1907). Gyáripari vállalatok is kezdenek létesülni, mint 1902-ben a Rózsagyár, 1906-ban a Vasgyár, 1908-ban a *Sörgyár*, 1911-ben elkészül a *Színház*, a Kossuth-szobor, majd megépülnek a nagy szállodák, a nagyobb pénzügyi paloták stb. Egyszóval minden, ami városias jellegét teljessé tette Kaposvárnak. Ugy, hogy mire a háború kitör, már csak az utcák aszfaltozása van hátra, hogy a csinosodás megadja a modernség utolsó simítását, azonban a már itt álló gépek és munkások működését lehetetlenné tette a mozgósítási parancs.

23. Dr. Vének György polgármester.

V.

„Szép Kaposvár“ kialakulása.

A kaposvári 44-es háziezred dicsőséges harcairól és legendás diadalairól híres világháboru után, a forradalmak és Trianon szomorú napjai akasztották meg egyelőre Kaposvár fejlődését. Ámde az isteni gondviselés csakhamar újból segítségére küldötte Kaposvárnak a bajok közepette azt a „*jóltevő teremtmény erő*“-t, amely azután még az eddiginél is fényesebb korszakot nyitott meg Kaposvár fejlődésében. A képviselőtestület többségének bizalma 1922. február 1-én, az akkor mindössze 36 éves életkoru *Dr. Vétek Györgyöt* emelte a város polgármesteri székebe és ez a választás aránylag nagyon rövid idő alatt igen szerencsésnek bizonyult.

Nem célja ennek a könyvecskének, hogy dicsőglóriát fonjon a magasztalás ékes szavaiból *Dr. Vétek* polgármester homloka köré. Végezze el ezt érdem szerint a tárgyilagos utókor. A városban idegen gyanánt megforduló látogatók tájékoztatására azonban az igazságnak hiven el kell röviden mondanunk, hogy mi is köszönhető ebben a városban a *Dr. Vétek György* polgármesterségével kapcsolatos korszaknak. Rövid hat évi polgármestersége alatt új arculatot, előnyösebb kifejezési formát nyert ez a város. Az utcatestek, gyalogjárók hibái kijavítottak, újból burkoltattak. Eltűntették a háboru maradványai, az egész-

ségtelen, tömeglakásul elfoglalt katonai baraképületek. Egy új róm. kath. templom, plébánialak, két új elemi iskola, két óvoda, két napközi otthon, új aggápolda, új leánygimnázium, új postapalota, új Iparosszékház, Városi Fertőtlenítő Intézet, Vámhivatal, halottravatalozó, új polgári fiúiskola, új városi mozgóképszínház, három nyilvános park, 150 városi kislakás, Mezőgazdasági Kamara, Ügyvédi Kamara, Anya- és Csecsemővédő otthon, Strandfürdő, Fürész-telep stb. stb. létesült az ő közrehatásával. Kibővült a vízvezeték hálózat, a csatorna hálózat, tribünnel egészítettett ki a Sportpálya, felállított egy második vízműtelep, távvezetékes váltakozó áramura cseréltetett ki a város által eddig termelt egyenáramu villany, központi áramátváltó és kilenc kisebb letranszformáló torony épült; átalakított granariumból tűzoltó-palotává és tisztviselőlakásokká egy antik hercegi épület, továbbá létesült két utcai illemhely stb.

Ugyancsak dr. Vének György polgármesterségének történetéhez és már elért eredményeihez tartozik Kaposvár sportjának hatalmas fellendülése is, mert az ő vezetése alatt működő hivatásos labdarúgó alakulat, a ma már országszerte ismert hírnevű „Somogy”, rövid kétéves fennállása után, megnyerte a II. profi liga országos bajnokságát s így a liga éléről az idén bejutván az I. ligába, a vidéki csapatok ama kevesei közé került, amelyek világszerte képviselik, a fővárosiakkal együtt, a magyar profi futballt.

Küszöbön van a kereskedelmi iskola megépítése, a modern járványkórház létesítése, tárgyalás alatt áll a m. kir. csendőrségnek, rendőrségnek új, megfelelő saját otthonába való elhelyezése, a tolnai tűzérezred idetelepítése, tervben vannak új utcanyitások, Muzeum és kulturpalota, Kereskedő Egyesületi székház, Tanítók Háza, második fiugimnázium és felekezeti internátus létesítése, iparostanonc-otthon, felső ipariskola, erdei iskola felállítása, a fapiac és országos vásártér áthelyezésével új belterületek megnyerése és célszerűbb felhasználása, városi autóbusz-üzem létesítése, a herceg kegyuri jogának megváltása. És máris épül a jövő közlekedési eszköze számára kaposvári állomásul a *repülőtér*, aminő csak három másik vidéki városnak van a csonkaországban.

Mindezen befejezett és előkészítő munkák mellett az ő polgármestersége alatt, kitűnő munkatársak segítségével természetesen, befásított a város 14 rendezett utcát, ugyanezen utcák két oldalán a gyalogjáró mellett füvesített és virággal tarkított gyepszegélyt létesített, úgy hogy két év alatt mintegy másfélezer utcai fa és tízezer darab piros muskátli került a kaposvári utcákra a közegészségügy, köztisztaság és közizlés nagy gyönyörűségére, úgy hogy nem az itt lakók, de az itt azóta megfordult idegen látogatók nevezték el legújabb városunkat „Szép-Kaposvár“-nak.

Kaposvár üzleti világa.

E könnyen áttekinthető és bizonyára szeretettel fogadott utmutató-könyvecskében, már megfelelő tér hiánya miatt is a lehetetlenséggel lenne határos Kaposvár mintegy 600 kereskedőjét, 1100 iparosát, pénzügyezeteit, gyárvállalatait és mindazon magán és jogi cégeket felsorolni, akik és amelyek e város gazdasági életének lüktető ereit képezik. Mégis ha terepszemlét tartunk mindazon cégek fölött, amelyek e könyvecskében hirdetéseiket elhelyezték, nagyjában hű tükrét kapjuk azoknak a tudnivalóknak, amelyek nélkül egy lépést sem tehet, aki Kaposvár üzleti és ipari életéről kellőképpen tájékozódni kíván.

Montecuccoli szerint a háboru viseléséhez három kellék szükséges: pénz, pénz és pénz. Ugyanezek az eszközök kellenek a békés gazdasági élet zavartalan körforgásához is. Hét tekintélyes pénzügyi intézet szolgáltatja Kaposvár és vidéke közönsége részére ezt az értékes materiát, ha kellő bonitás és még jobb jótállók mellett hozzájuk fordulunk. Ezek az intézetek:*)

Somogy megyei Takarékpénztár (84), Dunántuli Bank és Takarékpénztár (61), Kaposvári Takarékszövetkezet, Gazdasági és Ipari Bank Rt. (73), Magyar Általános Takarékpénztár (72).

*) A zárjelben közölt számok a hirdetési oldalak számát jelzik.

pénztár Kaposvári Fiókja (80), *Kisgazda és Kisiparos Takarékpénztár* (68), *Kereskedők és Iparosok Takarékpénztára* (79), *Kaposvári Bank Rt.* (75).

Ha azután felszereltük magunkat kellő anyagiakkal, körsétára mehetünk a városban és úgy véljük, ehhez nagy könnyebbségünkre fog szolgálni az alábbi ismertető :

A textil-szakmában a 76 év óta fennálló *Lőw Divatház Rt.* (70) vezet, *Fürst József* (60) speciális női kabát-márkáival szerzett magának megyeszerte megbecsült nevet, *Garai József* (65) pedig legujabban megnagyobbított textil, confectió és női divat-üzletével és jó hírnevével a közönség minden rétegének kielégítésére berendezkedett. A *Kelengye Vállalat* (75) a címében is olvasható kelengye-készítést kultiválja szép sikerrel.

A szabó-iparban *Székely Ármin Fiai* (70) a legrégebbi cég, de nem kevésbé megbecsültek és frekventáltak *Barta Sándor* (81) és a *Stampfer és Popper* (77) cég üzletei is.

A cipész-iparban *Petre Ernő* (71) két évtizedes munkásságával szerzett magának jó nevet, azonképpen vitéz *Verhás Jenő* (75) is, tíz éves megbecsült, szorgalmas munkájával.

A rövidáru-szakmában *Róth Rezső* (71) a legnagyobb, és mint ilyen, megbízhatóságánál fogva is a legkeresettebb, az üveg-szakmában *Szenes és Weiler* (71) bé-

kebeli jó hírnevük révén is a legkeresettebbek. — Speciális és a közönség által előszeretettel látogatott *Fried Anny* (78) *kézimunka*-üzlete. — A *festék*-szakmában pedig *Szilárd Ármin* (66) a közönség és az iparosok dédelgetett vásárló helye.

Kész ruhák beszerzésénél az *Angol Szabó* (65) üzlete fogalom az egész vármegyében.

A *szőrme*-iparban *Fehér szücsék* (76) nemcsak a legnagyobbak, de régi jó hírnevüknél fogva a legkeresettebbek is.

Játékáru-cikkekben *Biró és Reimann* (62) olyan közismert, mint amennyire köztudatban él, hogy aki az osztálysorsjátékon nyerni akar, *Biró Adolfnál* (66) vesz sorsjegyet.

A *fűszer*-szakmában *Kertész és Molnár* (80) üzletét a megyebeli gentry-osztály keresi fel nagy előszeretettel, *Rácz József* (82) már a békében meghonosított kávébehozatali üzletágával biztosított magának nagy vásárlóközönséget, a hivatalnok-osztály pedig a *Köztisztviselők* (75) üzletében vásárol szívesen.

Illatszer-kereskedéseink közül leglátogatottabb a *Práger-féle Korona*-illatszertár (60), a *cukrász*-üzemben a *Hivatal-féle Erzsébet-cukrászda* (62) a közönség kedvenc szórakozóhelye.

A *vasüzletek* sorában *Lengyel Testvérek* (83) diósgyőri hengerelt vasgerendáival szerzett magának nagy vevőkört, *Sohr Pál*

(66) mint a város legnagyobb vasüzlete már a békében megszerezte jó hírnevét, *Varga Gyula* pedig, mint a *Hegyi József* (71) vasüzlet tulajdonosa, szintén élvezi a vásárló közönség bizalmát.

Fakereskedőink sorában *Schlesinger Albert* és *József* (70), valamint *Ring Lipót* és *Samu* (72) cég a vármegye minden részéből látogatottak és mint elsőrendűen megbízható cégek elismertek.

A *lakatos-iparban* *Dausek Géza* (81), *Friedrich Géza* (76) és *Rózsa Ignác* utódai (64) üzeme a közönség bizalmának letéteményesei. *Vízvezeték szerelésénél* elismert cég: *Somogyi Gyula* (60).

A *szobafestő* és *cimfestő iparágban* *Ehrenwald Jenő* (71) az első márka, a *kárpitos-iparban* pedig *Kárpelesz László* (73).

Cementáru-gyárunk kettő is van. A régebbi alapítású és élénken frekventált *Kardos Imre* (74) és az újabban létesült *Borovitz és Társa*, (79) mely utóbbi különösen szobrászmunkáival vonta magára szakörök figyelmét. Mindkettő tömeges munkával van ellátva, ami a megbízhatóság legszebb jele.

A *szénkereskedők* sorában *Krausz Manó* és *Fia* (82) a legrégibb cég. A közönség által szívesen portáltak még a *Haas-féle Somogymegyei Áruszövetkezet* (65) és az *Általános Szállítási Vállalat* (75).

Építő-vállalkozóink sorában az *Építőipari Rt.* (81) a város határain kívül is

szerzett már magának megbecsült nevet, *Hegedüs Dezső* építész is (82) több sikerült középületi építkezése tette ismertté.

Szinte országos nevü és messzi vidékről is szívesen felkeresett a vegytisztító és ruhafestő *Rózsa-gyár*, (69) amint egész Dunántulon is keresett cikk a *Haidekker-féle szappangyár* (64) minden készítménye. — Kitünő gyártmányai révén közismert még a *Vasöntőde és Gépgyár*. (73).

Két malmunk: a *MIR malom* (69) és a *Hazai malom* (80) örleményei a fővárosi tek minőségével versenyeznek.

A *Hoffherr és Schrantz* (79) kaposvári képviselte a város gépgyári lerakatainak legnagyobb telepe.

A *Kaposvári Sörgyár* (63) „Nótás”-sörétől és az „Öserő”-től, városunk büszkségeitől, hangos nemcsak a város, de az egész vármegye és a nagykanizsai *Király-Sörfőzde* (72) kaposvári képviselte is előnyösen importálja a gyár kitünő söreit.

A *könyvkereskedők* sorában *Fenyvesi Béla* (69) a legrégibb, a *Globus Papíráruház* (79) a legifjabb. Mindkét cég élvezi a közönség támogatását.

Írógépek vásárlásánál és írógépes iratok sokszorosításánál *Vései Ödön* (78) és *Rázsó Testvérek* (68) a közismertek.

Specialitásunk még a nagyon régi alapításu, jónevü *Hirsch-ecetgyár* (62) és különösen fürdő- és kirándulóhelyek vendéglőiben ismertek a *Gruber-féle szalámigyár* (65) kitünő készítményei.

Szállodáink tiszták és előkelőek. Mindkettőnek: a *Koronának* (64) és *Turulnak* (78) jó neve van országszerte.

Autófuvarozásra a *Kellner-féle* autók (74) állnak minden órában rendelkezésre, — *autók elszállásolására* pedig a *Pogány-féle autogarázs* (62).

Kaposvári specialitás az Odol méltó versenytársa, a *Varga-féle* kitűnő *Hyperdent-szájviz* (67 és 74).

Házat venni és eladni szándékozók a vármegye legrégbb *Polgár-féle* ingatlanforgalmi irodáját (66) keresik fel teljes bizalommal.

Butor és egyéb szállítmányozási célokra a 26 éve fennálló *Weisz Miksa Fia* cég (79) és az *Általános Szállítási Vállalat* (75) a legmelegebben ajánlható.

Aranyat ad vasért a *Termény és Nyersanyagkereskedelmi Rt.* (78), mert minden elképzelhető hulladékot megvesz.

Kedves idegen! Ha körsétádat befejezted, látogass el okvetlen a *Strandfürdőbe* (70), utána a *Moziba* (62) és miután jegyedet előzőleg megváltottad a városi *Menetjegyirodában* (68), távozz el innen azzal a kellemes tudattal, hogy ebben a csinos dunántúli városban, nemcsak a kulturának van még a melegágya, de kereskedelmi és ipari viszonyai is olyan fejlettek, amelyek dicsőségére válhatnának Csonka-Magyarország bármelyik városának!

Tartalom:

	Oldal
Előszó. Irta: Vének Gy. polgármester	3—4
I. Kaposvár hajdana	5—14
II. A mai Kaposvár	14—25
III. Utcák, középületek, nevezetességek. (Tájékozódás a városban.)	26—45
IV. Kaposvár modernizálódása . . .	46—49
V. „Szép Kaposvár” kialakulása . .	50—52
VI. Kaposvár üzleti világa	53—58

1—23. Illusztráció ; 1 térkép-melléklet.

Női- és leánykakabátok,

*selymek, valamint az összes divat-
cikkek óriási választékban feltűnő
olcsó árakban kaphatók*

Fürst József cégnél,

Kaposvár, Korona-utca 11. szám.

SOMOGYI GYULA

VIZVEZETÉK, CSATORNÁZÁS,
KÖZPONTI FÜTÉS, EGÉSZSÉGÜGYI
BERENDEZÉSI VÁLLALATA
KAPOSVÁR.

Központi fűtő, csatornázási és vízveze-
tékberendező vállalata megbízhatóságá-
ról közismert. — Telefonszám: 3—29.

Tervező iroda és műhely:
KONTRÁSSY-UTCA 8. SZÁM.

**BEL- ÉS KÜLFÖLDI ILLATSZERKÜLÖN-
LEGESSÉGEK, PIPERE- ÉS EGÉSZSÉGÜGYI
CIKKEK, SPORT- ÉS BÓRDISZMŰÁRUK,
JÁTÉKÁRUK ÉS AJÁNDÉKTÁRGYAK
DUS VÁLASZTÉKBAN OLCSÓN**

**PRÁGER JÓZSEF
KORONA-ILLATSZERTÁRÁBAN
A „KORONA” ÉPÜLETÉBEN.
NŐIFODRÁSZ ÉS MANIKÜR.**

A Dunántuli Bank és Takarékpénztár R.-T.

Magyarország legnagyobb pénzintézetének, a **Magyar Általános Hitelbanknak** érdekkörébe tartozik. Üzlethelyisége Kaposváron, Fő-utca 11. sz. alatt van. Székháza, a tervezésnél alkalmazott tiszta stílus következtében, városunk egyik legszebb épülete. Az intézet 20 év óta áll fenn. Foglalkozik a bank- és takarékpénztári üzlet minden ágazatával. 700 waggon befogadó képességű tárházai vannak. Elfogad betéteket kamatozásra, váltó-, folyószámla- és jelzáloghiteleket nyújt, tőzsde, valuta- és deviza-üzletekkel is foglalkozik. — Telefonszámai: banküzlet 133., vezérigazgató 352., Korona-utcai fiók 241., tárházak 181. — Az intézetnek Kaposváron, a Korona-utcában levő fiókján kívül fiókja van: Lengyel-tótiban, Karádon és Kadarkuton.

AUTÓGARAGE

Eszterházy-utca 10. Telefonszám: **269.**

J á t é k á r u k - Ajándéktárgyak
 Illatszertár - Sportcikkek - Hangszerek
 Bőrárak - Kofferek

BIRÓ ÉS REIMANN
KAPOSVÁR, FŐ-UTCA 23.

Alapított: 1906.

Ha komoly a szándéka,

hogy télire elteendő konzervje, uborkája, paprikája, zöldbabja stb. ízletesen, hibátlanul, tartósan elálljon,

Hirsch-féle ecet-esszenciát

használjon.

Gyártelep: **Kaposvár, Zárda-utca 15. sz.**

Kaposvár város

Naponta
 2—3
 előadás.

Elsőrangú új
 fővárosi mű-
 sordarabok.

**mozgóképs-
 zínháza.**

„Erzsébet“-cukrászda
 terrasán mókás dzsessz-zene.

:: :: Nyitva éjjel 2 óráig. :: ::

ŐSERŐ

VILÁGOS

*Ezek az Ős-erő Kapasvári
Sárgyár legkitűnőbbé ké-
sitményei. Telefon 2-32.*

NÓTÁS

SÖTÉT

HAIDEKKER PÁL GÖZSZAPPANGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG K A P O S V Á R.

Alapítva: 1851.

Az ország egyik legrégebbi szappangyára.

A kaposvári

Korona-szálloda

Kaposvár város központjában fekszik, teljesen újonnan lett átalakítva, 60 vendégszobával rendelkezik. Konyhája kiváló, elsőrendű, jó minőségű. Naponkint frissen csapolt fővárosi „Részvény” udvari sör és kitűnő zamatos gyöngyösvidéki borok méretnek ki, a legmérsékeltebb árak mellett.

A mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását kéri
BILICZKY ANTAL üzemfelügyelő.

RÓZSA IGNÁC

lakatosáru - üzeme

Kaposvár, István-utca 4. Telefon: 862.

Épület vasalások, takaréktűzhelyek, vaskerítések,
és minden e szakmába uágó munkák a leggyorsabb-
tól a legdiszesebb kivitelben készülnek.

Alapított : 1904.

FÉRFIRUHA-ÁRUHÁZ
AZ „ANGOL SZABÓ”-HOZ
KAPOSVÁR, FŐ-UTCA 7.

Ajánlja: Kész férfi- és
gyermekruháit a leg-
olcsóbb árakon.

Cégtulajdonos :
SVARCZ SÁNDOR.

Ha valóban jól és olcsón
akar **vásárolni**,
tegyen próbát

Garai
ÁRUHÁZÁBAN
Kaposvár,
Korona-utca 15.

Női kabátok,
Leányka-kabátok.
Elsőrendű vászonárak.
Ruhaszövetek.
Férfi fehérneműek,
Kiváló harisnyák,
Paplanok, ágymatracok
legolcsóbb bevásárlási
helye.

Gruber József
szalámi- és hentesárugyára
Kaposvár, Berzsenyi-utca 49.

Gyárt: **téli szalámit**, prágai módra készült
sonkát és mindenféle hentesárut. — Postai
megrendelések gyorsan és pontosan eszközöl-
tetnek. — Telefon: 341.

Cséplőgép- vagy traktortulajdonosok,
uradalmak, gazdaságok, kigazdák
mindennemű mezőgazdasági üzemanyagszükség-
letüket bizalommal szerezhetik be több mint
20 esztendő óta hírnevű cégünknel.
Somogym. Gazd. Egyesület védnöksége alatt álló
Árufogyasztási, Terményértékesítő szövetkezet
Kaposvár, a vasutállomással szemben. Telefon 184.
Adómentes ásványolajraktár.

Próbáljon szerencsét

és vegyen sorsjegyet

BIRÓ ADOLF ÉS FIA

m. kir. osztálysorsjáték főelárusítóknál, Kaposvár, Tallián Gyula-utca 6. sz. — Telefon: 68.

Postai szétküldés!

SZILÁRD ÁRMIN

KAPOSVÁR, FŐ-U. 13. TEL.: 483.

Festékáruk, bel- és külföldi lakkok, zománcok, Schicht kence, orosz terpentin előnyös és megbízható beszerzési forrása.

SOHR PÁL

Kaposvár, Korona-utca 9. sz.

Somogyvármegye legnagyobb és legelismertebb v a s k e r e s k e d é s e.

Somogyvármegye legrégibb ingatlanközvetítő irodája.

Házak, vendéglők, telkek, üzletek, szőlők, malmok stb., vagy bármely más ingatlanok és ingóságok közvetítése. Megbízásokat legnagyobb bizalommal kezelek. POLGÁR G. ingatlan adás-vételi irodája. Iroda: Berzsenyi-utca 8. és Zárda-utca 27. Lakás: Zárda-utca 27. Interurbán telefon: 197. Sürgőnycim: Polgár közvetítő Kaposvár. — Lakásközvetítő iroda!

VARGA PÉTER
FOGÁSZ

HYPERDENT

SZÁJVIZE

Hazai gyártmány! Jobb,
olcsóbb, gazdaságosabb
külföldi készítmények-
nél. Minden gyógy-
szertárban kapható.

Fogászati műterem:

**Kaposvár, Fő-utca, Dunán-
tuli Bank palotája.** (Feljárat
az Árpád-utcai kapun.)

Telefon: 3—18.

Nem kell tolongania

a vasuti pénztár előtt,

a Menetjegyi irodában

kényelmesen megválthatja ugyanazon árért
a Somogymegyei Takarékpénztár helyiségé-
ben, Fő-utca 12. szám alatt.

Írógépen másolunk

kérvényeket, költségvetéseket, alapsza-
bályokat, beadványokat, leveleket stb.,
továbbá vállaljuk írógépmunkáknak
korlátlan példányszámú való

sokszorosítását.

Underwood **írógépek** eladása
kedvező részletfizetésre. — Helyi
felvételi képes levelezőlapok. — Papir- és
:-: :-: :-: könyvkereskedés. :-: :-: :-:

Rázsó Testvérek

Kaposvár, Gróf Tisza István-utca 2. sz.

Telefon: 5-62. — — Telefon: 5-62.

KISGAZDA ÉS KISIPAROS TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T. KAPOSVÁR.

Irodahelyiségei a Turul-szálloda I. em. (Saját ház.)

Törlesztéses kölcsönt nyújtunk földbirtokokra 35
évi visszafizetésre — **Váltókölcsönt** folyósítunk be-
kebelezés, vagy kezesség mellett, előnyös feltételekkel.
Takarékbetétek után legmagasabb kamatot fize-
tünk. — Bővebb felvilágosítást megkeresésre a takarékpénztár igazgatósága bárkinek ad.

Mezőgazdasági Ipar Részvénytársaság kaposvári gőzmalma

**Legmodernebbül felszerelt,
villanyerővel hajtott m ű m a l o m.**

Napi teljesítmény 750 mm. buza.

J É G G Y Á R.

Interurbán telefon: 4-44. és 5-75. szám.

Rózsa-gyár

az egész Dunán-
túl előnyösen
ismert kaposvári
cég! 25 év óta a

legkifogástalanabbul végez vég. i tisztítást, gőzmű-
festést, bőrbutorok és bőrkabátok ujjafestését.

Ruhafestés minden színben! Ágytoll - tisztítás,
g u v r i o z á s,

plissirozás! Kizárólagosan villannyal vasalás!

Kiméletes kezelés. Moly veszedelem nem érheti
a v e g y i l e g t i s z t í t á s u t á n l e t e t t r u h á t.

A Rózsa-gyár üzeme az alapító Rózsa János
személyes vezetése **Postai csomagforgalom!**
alatt m ű k ö d i k.

Helyi felvételű képeslapokat Kaposvárrott

Fenyvesi Béla

Fő-utcai könyv- és papirkereskedésében vásá-
roljon! (A Turullal szemközi sarok.) — A Szent
István Társulat bizománya. — Jegyzői nyom-
tatványok. — Írószerek, levélpapírok, — Elő-
nyös kiszolgálás. — Szolid árak.

Ne távozzék el Kaposvár területéről,
amíg föl nem üdül a város legkedvesebb
szórakozóhelyén a

STRANDFÜRDŐBEN!

Ideális tiszta artézi viz. Dzsesszbend
zene. — Kitünő büffé. — Tekepálya. —
Izletes konyha. — Olcsó vendéglői árak.

Schlesinger Albert és József

fakereskedők, gőztégla-, cserép- és cementzsindely-
gyárosok

K A P O S V Á R.

Fatelep és központi iroda: Berzsenyi-utca 21.

Telefon: 39. sz.

TÉGLAGYÁRAK: KAPOSVÁR,

Szigetvári-utca 117. Túskevár-iparvágány.

ALSÓ-DUNÁNTUL LEGRÉGIBB ÉS LEGNAGYOBB ÁRUHÁZA

Alapítva
1852

LŐW

Alapítva
1852

**DIVATHÁZ R.-T. KAPOSVÁR,
FŐ-UTCA 21. SZ. TELEFON 97.**

Alapított 1862-ben.

SZÉKELY ÁRMIN FIAI

uriszabók, egyenruhaszabók, posztókereskedők
KAPOSVÁR, FŐ-UTCA 3.

Legrégibb, legismertebb uriszabócég, nemcsak a
vármegyén, de az egész Dunántulon. Raktáru-
kon nagy választékban levő elismerten kitűnő
minőségű gyapjuszövetekből saját műhelyükben
kifogástalan kidolgozásu ruhákat készítenek, de e
megbízható minőségű szöveteket méterenként is
eladják.

Alapított: 1908-ban.

PETRE ERNŐ

URI ÉS NŐI CIPÉSZ, KONTRÁSSY-UTCA 2.

Műhelyében elsőrendű divatos női,
férfi és gyermekcipők készülnek.

Megbízható, szolid munka!

RÓTH REZSŐ

**Olcsó Áruházában
Kaposvár, Széche-
nyi-tér 10. Tel. 396.**

rövidárut, harisnyát, cernát, csipkét,
himzést, illatszappant és pamutárut a
legolcsóbb áron szerezhet be **nagy-
ban és kicsinyben.**

HEGYI JÓZSEF

Cégt. Varga Gyula
vaskereskedése

Kaposvár, Korona-utca 2. — Telefon: 233.

Épületvasalások, vasárak, háztartási cikkek.

EHRENWALD JENŐ

szobafestő, mázoló, tapétázó és cimfestő

Kaposvár, Korona-utca 7.

Telefon: 78.

Alapított 1897-ben.

Szenes és Weiler

üveg-, porcellán- és táblaüveg-nagykereskedése

Kaposvár, Korona-utca 2. — Postacsekk

száma 16.649. — Telefon 276. — Cégtulajdonos:

Szenes Emil és Weiler Samu.

Karlsbadi üveg- és porcellán-servicek. — Modern kép-
keretezés. — Dísztárgyak. — Villanycsillárok — Bern-
dorfi evőeszköz és mindennemű ajándéktárgyak.

Ring Lipót és Samu

**Kaposvár, Fő-utca 52. szám,
a közkórházzal szemben.**

Épületfa, deszka, építési anyag-
kereskedés és **„Eternit“-pala-
raktár.** — Telefon: 190. szám.

Király Sörfőzde Részvénytársaság Nagykanizsa.

Az ország legnagyobb vidéki sör- és malátagyára. Sörgyártmányai Világos sörök: Kiviteli márciusi sör, Király-sör, Imperator-sör (magasfoku sörkülönlegesség) — Barna sörök: Bak-sör, Rekord-sör (magasfoku sörkülönlegesség).

ELISMERT KIVÁLÓ GYÁRTMÁNYOK.

Kaposvári fióktelep: Rákóczi-tér 18. sz.

S a j á t h á z á b a n. — TELEFON: 567.

BORSAJTÓK, szőlőzuzók, szecska-
és répavágók elismert
tetszetős és igen jó kivitelben; malommunkák
és azok alkatrészei, hengerek csiszolása és
rovátkolása; gőz- és cséplőgép, valamint motor-
javítások szakszerűen a

Kaposvári Vasöntöde és Gépgyár rt.-nál

Kaposvárott. o o o Telefon interurbán: 143. szám.

KAPOSVÁRI TAKARÉKPÉNZTÁR

Gazdasági és Ipari Bank R.-T.

(A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank affiliált
intézete.) — Alap- tartaléktőke 650.000 pengő.

Interurban telefon 38. — Igazgatóság 55.

**Fo jalkozik a b a n k s z a k m a minden
á g a : atával.**

T a k a r é k b e t é t e k e t a legelőnyösebben
gyümölcsoztet.

**Váltó, folyószámla és a m o r t i z á t i ó s
k ö l c s ö n ö k e t** a legolcsóbban folyósít.

Az intézettel szoros kapcsolatban működő **Központi Ön-
segítő Szövetkezet** 4 évre terjedő ciklusaira elfogad heti
befizetéses alapon üzletrészek jegyzését és **kötelezővényre
tagjainak kölcsönöket folyósít.**

Royal Exchange Assurance biztosító intézet vezérképviselte.

Karpelesz László

butoráruháza, K A P O S V Á R,
kárpitosműhelye Gr. Tisza István-u. 1/a.
**és paplanüzeme (Kaposvári Takpt., Gazdasági
és Ipari Bank rt. épületében.)**

Legolcsóbb beszerzési forrás. Kedvező fizetési
feltételei. Vidéki megbízások gyorsan és pon-
tosan eszközöltetnek. Interurbán telefon: 3-98.

KARDOS IMRE

cementáru- és műkögyára

KAPOSVÁR, BAROSS-U. 1.

(Az állomással szemben.)

Árui a legszebbek, legtartósabbak és legolcsóbbak.

**Dalososok áldása
és minden ember öröme a**

HYPERDENT

SZÁJVIZ.

Elpusztítja a nyitott szájon át behatoló kóros baktériumokat. — Üdít, illatosít, fogat fehérit. Szabadalmazott hazai készítmény. — Varga Péter kaposvári fogász találmánya.

Egy üveg ára 2— P.

Autótaxiüzem

Kaposvári Automobil Közlekedés

Cégtulajdonos: Kellner Béla.

Elegáns, gyors, kényelmes, olasz gyártmányu 4—6 üléses luxus gépkocsijai telefonon bármikor, bárhová megrendelhetők. **Éjjel-nappali szolgálat.**

Garage: Petőfi-u. 13. Telefonszám: 135.

Alapított: 1886.

vitéz Verhás Jenő
 mértékecpészete és kész gyer-
 mekcipő áruháza

Kaposvár
 Vármegyházával szemben.

Készít uri és női divateipőket, lovaglő- és
 tisztí eszmákat.

VÁSÁROLJON a KÖZTISZTIVISELŐKNÉL!

Kelengye Vállalat és Vászonáruház

Kaposvár, Fő-utca 17. sz.

Ajánlja saját gyártmányu női, férfi és
 gyermek fehérneműeket, ágyneműeket a
 legegyszerűbbtől a legszebb kivitelig,
 továbbá függönyöket és ágyterítőket.

Kaposvári Bank R.-T.

Kaposvár, Kossuth-tér.

Betétek. — Heti betétek.

Kötelezvénykölcönök a legelőnyösebb
 feltételek mellett.

Általános Szállítási Vállalat R.-T.

Fuvarozás és butorszállítás. Szállítási hivatal
 a Máv. számára. Tűzifa- és szénkereskedés.

Kaposvár, Fő-utca 23. Telefon: 152.

Alapítva : 1875.

Fehér szücs

szőrmeáruháza, Kaposvár, Fő-utca 12.

Somogy megye legrégibb szücsüzlete.

Mindenféle
szücs- és szőrmeáruk,
bundák, boák, gyermekkabátok
állandóan nagy választékban raktáron.
Vad- és báránybőrök kikészítése és festése.
Molykár elleni megóvás. — Alakítások,
javítások jutányos áron és
pontosan készülnek.
Telefon 621.

Vásároljon a „TAKARÉKOSSÁG” utján.

Friedrich Géza

gépjavító műhelye, autógarázsa és gépraktára. — Szakszerű javítóműhely.

Kaposvár, Vár-utca 5. Tel.: 404.

Raktáron :

Elsőrendű gyártmányu új cséplőgarnitúrák, személy- és teherautók, benzín- és szivógázmotorok, traktorok, motorkerékpárok, autógummik. — ELŐNYÖS FIZETÉSI FELTÉTELEK !

Alapítva: 1878.

Stampfer és Popper

Kaposvár, Korona-utca 3. sz.

Telefon: 136.

Elsőrangu uri szabóság!

Mérték után készítjük a legmodernebb utcai-, estélyi-, sport- és alkalmi ruhákat, divatos felöltőket és speciális lovaglő- és térdnadrágokat.

Angol gyapjuszövetek nagy raktára.

Nagy raktárt tartunk valódi angol és más külföldi szövetkülönlegességekből, amiknek elsőrangu minőségét és olcsóságát az 50 éves gyári összeköttetésünk garantálja.

Nagy raktár kész ruhákból.

Nagy raktárt tartunk a saját műhelyünkben készült férfi- és fiuruhákból, nagy választék antilop és dán bőrkabát-különlegességekből.

GÉPTÖRLŐRONGYOT ÉS MACULATUR-PAPIRT

garantált jó minőségben a legolcsóbban szállít.
Haszonvasakból nagy raktár. Ócskavasat, csontot, mindennemű állati bőrt, valamint ócska fémeket és szállításra már nem alkalmas mindennemű rossz zsákokat, zsákvarrodái hulladékot, ugyszintén ócska len hevedereket, továbbá mindennemű kötődei gyapju-, szabó- és varrodái hulladékokat: a legmagasabb napi árban vásárol a Termény és Nyersanyag Keresk. Rt., Teleki-utca 6.

Fővárosi nivón mozog

a Kontrássy-u. 5. sz., az „Uj-Somogy” lapkiadóval szemben levő **Vései Ödön** Kaposvár egyetlen speciális írógépszaküzlete, ahol írógépeken és irodabutorokon kívül megtalálhatók a legmodernebb angol sokszorosítógépek, melyek percenként 100 géppel irt oldalt, kottát stb. sokszorosítanak; a legtökéletesebb amerikai számológépek és könyvelőgépek is.

Kaposvár
első szállodája a

„TURUL”

A vasutállomástól 2 perc, tiszta, jó hírű,
olcsó. **Ezt keresse fel, ha**
Kaposvárra jön!

FRIED ANNY

iparművészeti
kézimunka - üzlet

Saját műtermében készít női fehérneműt, függönyöket, ágyterítőt, diszpárnát, összeállításokat.

Montirozás, művészi tervezés, előrajzolás.

Nagy raktárt tart külföldi gobelinekben, perzsa, kelim, szumák munkákban. Valódi és gyári csipkék fehér és ecru színben függönyanyagok, grenadin, tussortüll, csipke-szövet, angol batiszt-sifonok, nansuk, puplinok és mindenfajta női fehérnemű. A „Takarékoság” tagja

**Kereskedők és Iparosok Takarékpénztára Rt. Kaposvár.
Kontrássy-utca 2/a.**

Szerves kapcsolatban az 1864-ik év óta fennálló **Kaposvári Segélyszövetkezettel. Váltó- és folyószámlakölcsönöket nyújt** bekebelezés vagy kezesség mellett. **Takarék- és folyószámlabetétek után** a legmagasabb kamatot téríti. — Minden év január és július hó 1-én zártbetétcsoporthoz alapít, mely zártbetétcsoporthoz minden heti 1 pengő befizetés után 200 pengő kölcsönt nyújt kötelezvény alapján.

Borovitz Imre és Társa

cementáru- és műkögyára, szobrászati műterme
Kaposvár, Berzsenyi-utca 31. Telefon : 615.

Gyártmányai felülmúlnak minden más készítményt.

**H. S. C. S. TRAKTOROK, CSÉPLŐGÉPEK,
SELEKTOR VETŐMAGTISZTÍTÓ ÉS
OSZTÁLYOZÓ GÉPEK, MINDENNEMŰ
GAZDASÁGI GÉPEK**

**HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON SHUTTLEWORTH
MAGYAR GÉPGYÁRI MŰVEK R.-T.**

KAPOSVÁRI FIÓKTELEPE

WEISZ MIKSA FIA

szállító, Kaposvár, Teleki-utca 30. — Telefon : 166.
Butorszállításokat vállal teljes felelősség mellett.
**Dénes és Heisler gyűjtőwaggonjainak
kaposvári képviselője.**

„GLOBUS”

**papíráruház, könyv-
zenemű-kereskedés
Zárda-utca 1. sz.**

Cégtulajdonos: SPIEGLER LAJOSNÉ.

KERTÉSZ ÉS MOLNÁR

FÜSZER-, CSEMEGE- ÉS ÁSVÁNYVIZ-
KERESKEDÉSE

KAPOSVÁR, FŐ-UTCA 13.

A MEGYEHÁZZAL SZEMBEN.

Hazai Malom Kaposvár

a balatonfüredi élelmiszer-kiállításon
örleményeinek kiváló minőségéért
elismerő oklevéllel kitüntetve.

Bizományi lerakatok :

a Dunántul főbb gócpontjain és Buda-
pesten (V. Nádor-utca 28.). Kaposvári
vezetősége : Fő-utca 12.

Magyar Általános Takarékpénztár

Résztvénytársaság

KAPOSVÁRI FIÓKJA

Kossuth-tér. -:- Telefon : 426. és 493.

Alap- és tartaléktőke: cca 34 millió pengő. — Váltó- és
folyószámlakölcsönöket kedvező feltételek mellett
folyósítunk. — Takarékbetéteket a legmagasabb
kamatozás mellett elfogadunk. — Hosszu-
lejáratú kötvénykölcsönök folyósítása.

DAUSEK GÉZA

épület- és műlakatos autogénhegesztő-üzeme

Kaposvár, Korona-u. 5.

Vállalja **mindenféle fémek és géprészek hegesztéseit.** Épületvasalási és lakatosüzem-hez tartozó munkálatok gondos kivitele.

ÉPÍTŐIPARI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

KAPOSVÁR.

(EZELEŐTT KAPOSVÁRI PALAGYÁR.)

FOGLALKOZIK MINDENNEMŰ MAGAS-
ÉS MÉLYÉPÍTÉSSSEL, VASBETON-MUN-
KÁK TERVEZÉSÉVEL ÉS KIVITELEZÉ-
SÉVEL, TERVEK ÉS KÖLTSÉGVETÉSEK
KÉSZÍTÉSÉVEL. — TELEFON: 88. SZÁM.

Barta Sándor

szabómester

Kaposvár. Városház-épület.

Az Országos Ipáregyesület által
ezüst díszéremmel kitüntetve.

HEGEDŰS DEZSŐ

okl. építész, építési vállalkozó

KAPOSVÁR, ZÁRDA-UTCA 15.

Krausz Manó és Fia

Kaposvár, Kontrácssy-u. 9. Telefon: 76.

A Magy. Ált. Kőszénbánya Rt. Budapest
a Mész- és Műhabarcsárusító Rt. Budapest
a Beremendi Portlandcementgyár Rt.
a „Superfoszfát” Műtrágyaértékesítő Rt. Bpest
a Dynamit-Nobel Szénkénéggyár Rt. Pozsony

Somogy- és Tolna vármegyei vezérképviselője.

A wieni légszeszkoksz kizárólagos eladása.

**Szén, koksz, cement, mész,
tüzifa, műtrágya, szénkénég.**

Alapított : 1907-ben.

Rácz József

fűszer- és kávékereskedése
Kaposvár, Erzsébet-u. 6. Tel. 140.

Naponta friss pörköltkávé.
Hazai malmai lisztek.

Lengyel Testvérek

vaskereskedésében
Kaposvár, Korona-u. 5.

Telefon : 126.

m. kir. államí diósgyőri hengerelt

vasgerendák

tető-palák

minden színben

permetezők

szőlőzuzók

borprések

nagy választékban kaphatók.

Somogymegyei Takarékpénztár Kaposvárrott.

Alapítva: 1864.

Fő-utca 12.

Fiók: Dombóvár.

Elfogad:

betéteket

előnyös kamatozás mellett.

Kihelyez:

váltókamatokat

rövid és hosszú lejáratra.

UJ-SOMOGY

POLITIKAI NAPILAP

KAPOSVÁR, KONTRÁSSY-U. 6.

TELEFON: 128.

Somogy vármegye vezető orgánuma, amely nemcsak a vármegye minden községében, tanyáin és pusztáin örvend nagy elterjedtségnek, de a szomszédos vármegyék határszéli községeiben is előszeretettel olvassák. **Hirdetéseit biztos sikert eredményeznek.**

Az

„UJ-SOMOGY” nyomdája

a legcsinosabb **nyomtatványokat** készíti a legolcsóbb napi árak mellett.

Tessék ajánlatot kérni!

Kaposvár r. t. város helyszínrajza.

